

Fundació

iSocial

innovació en l'acció social

POLÍTICA DE PROTECCIÓ I DE BON TRACTE A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

Març de 2023

Índex	2
2 INTRODUCCIÓ	3
3 DEFINICIONS	4
4 DECLARACIÓ	5
5 ABAST	6
5 CODI DE CONDUCTA	6
6 ANÀLISI DE RISCOS	8
7 GESTIÓ DEL PERSONAL	8
8 RESPOSTES DE CASOS	9
9 DIFUSIÓ	10
10 COMITÈ DE PROTECCIÓ	10
11 SEGUIMENT I REVISIÓ	10

2 INTRODUCCIÓ

FUNDACIÓ ISOCIAL és una organització creada el 2018 per diverses entitats del tercer sector social, que actualment agrupa 15 entitats membres de Catalunya i d'Euskadi. La missió de la fundació és impulsar la innovació en el sector dels serveis socials, connectant tercer sector, Administracions, empreses i universitats.

L'activitat de la fundació s'articula al voltant de tres eixos:

- CONEIXEMENT
- CAMPUS
- LAB

Entre les activitats de la fundació, diverses estan relacionades amb la infància i l'adolescència: cursos de formació, banc d'innovacions, Innobreaks, i projectes de recerca i d'innovació destinats a millorar la intervenció social en aquest àmbit dels serveis socials.

Aquest document de Política de protecció i de bon tracte a la infància i l'adolescència estableix les bases per a l'actuació de la fundació en activitats i projectes relacionats amb la infància i l'adolescència.

3 DEFINICIONS

A continuació, s'exposen les definicions dels conceptes que pertocuen a la present Política:

Nena, Nen, Adolescent (NNA): s'entén com tot ésser humà des del seu naixement fins als 18 anys (Definició de la Convenció de Drets de la Infància).

Definim violència com totes aquelles situacions que es produeixen per acció o omissió de persones, entitats i institucions sobre nens, nenes i adolescents, en què s'exerceix un abús de poder i que suposa un perjudici, causant així un impacte negatiu sobre el benestar de els qui el reben. Així, entenem que la violència es pot exercir de forma física, psicològica, sexual, emocional o institucional. Tipus de violència:

- Abús: danys reals o potencials perpetrats per una altra persona, adult o NNA.
- Abús sexual: sotmetiment d'un NNA a comportaments sexuals per part d'una persona (adult o menor), en un context de desigualtat de poder, normalment, mitjançant l'engany, la força, la mentida o la manipulació.
- Negligència: desatenció de les necessitats físiques, psicològiques i afectives de NNA.
- Maltractament físic: és el més evident. Actes, tant intencionals com no, que poden provocar seqüeles físiques. Es manifesta, principalment, mitjançant cops, talls i cremades.
- Maltractament psicològic: agressió verbal i psicològica mitjançant amenaces, insults, humiliacions, ridiculitzacions o aïllament, que afecta el benestar emocional de la NNA.

Protecció: l'article 19 de la Convenció sobre els Drets de la Infància estableix que:

- "Els Estats parts adoptaran totes les mesures legislatives, administratives, socials i educatives apropiades per protegir els infants contra tota forma de perjudici o abús físic o mental, descuit o tracte negligent, maltractaments o explotació, inclòs l'abús sexual, mentre l'infant estigui sota la custòdia dels pares, d'un representant legal o de qualsevol altra persona que el tingui a càrrec seu".

- "Aquestes mesures de protecció haurien de comprendre, segons correspongui, procediments eficaços per a l'establiment de programes socials a fi de proporcionar l'assistència necessària al nen i als qui en tenen cura, així com per a altres formes de prevenció i per a la identificació, notificació, remissió a una institució, investigació, tractament i observació ulterior dels casos abans descrits de maltractaments al nen i, segons correspongui, la intervenció judicial".

Partint d'aquesta concepció de Protecció, entenem que hem d'oferir un bon tracte a NNA i promoure totes les accions i iniciatives necessàries com a organització, assegurant així el benestar, el desenvolupament i el respecte als seus drets.

Protecció organitzacional: és la responsabilitat institucional, materialitzada mitjançant l'aplicació de un conjunt de procediments, guies i pràctiques, de garantir que els seus programes i actuacions no causin cap dany ni exposin a les NNA que participen en les activitats que desenvolupem a cap mena de violència i/o dany.

Bon tracte: iSocial entén el bon tracte infantil com l'existència de relacions entre NNA, i entre persones adultes i NNA, basades en el respecte profund de l'altre/ai en el reconeixement del valor i dels drets. Són relacions equilibrades i empàtiques que creen un entorn afectiu positiu i de cura, per al ple desenvolupament i benestar de les NNA. Entenem així que el bon tracte ha de basar-se en la generació d'espais segurs i en la promoció d'una cultura de protecció.

4 DECLARACIÓ

La protecció a la infància, entesa com una tasca de prevenció i resposta davant de la violència, l'explotació i l'abús contra nens, nenes i adolescents, es mostra com un compromís i un deure que les entitats socials hem d'assumir per tal de promoure el desenvolupament de drets i el benestar infantil. És aquest un objectiu que hem d'assumir en la nostra tasca quotidiana i una oportunitat per a la millora de la nostra feina, entenent així els nens, nenes i adolescents com a subjectes de drets.

D'aquesta manera, iSocial es proposa comprometre's amb l'article 19 de la Convenció de Drets de l'Infant, per tal d'establir i desenvolupar totes aquelles mesures i procediments eficaços destinats a oferir l'assistència necessària als infants i adolescents i als qui els ofereixen cures, així com per prevenir, identificar, notificar, remetre, investigar, tractar i fer seguiment de casos de maltractaments a nens, nenes i adolescents.

A la nostra fundació pretenem integrar una mirada específica centrada en els drets dels nens, nenes i adolescents, establint i desenvolupant així una política integral de protecció que sigui coneguda i reconeguda per totes les persones que conformen iSocial, i també per aquelles persones i organitzacions amb què ens relacionem, essent aquesta de compliment obligat per a tots i totes. És el nostre propòsit també que sigui difosa i que pugui ser replicable. D'aquesta manera volem que la nostra fundació pugui ser identificada com un espai segur i de bon tracte per a la infància i l'adolescència. Amb aquesta declaració volem reconèixer la responsabilitat que tenim envers aquest propòsit i afirmem el nostre compromís inequívoc amb la seva salvaguarda i protecció.

Els principis que regiran la nostra política de protecció són els següents:

- El benestar biopsicosocial dels nens, nenes i adolescents.
- L'interès superior de la infància i el respecte a els seus drets com a tal.
- Compliment de normes legals i recomanacions a aquesta matèria.
- Participació i protagonisme de la infància.

La política de protecció pretén ser una eina vàlida, eficaç i eficient amb què poder fer incidència institucional i organitzacional en totes les qüestions anteriorment assenyalades, desenvolupant així processos que provoquin canvis en la cultura interna i externa en matèria de protecció a la infància.

Amb aquest document fem el que considerem un exercici de compromís i responsabilitat institucional envers la nostra missió i envers la nostra tasca quotidiana, incorporant així un enfocament específic de drets i de protecció de la infància. Afirmem la nostra determinació

per iniciar un procés i recórrer així un nou camí que ens porti a la consecució de la missió de la nostra fundació: la transformació social.

5 ABAST

La present política es aplica als següents agents:

- Persones treballadores de la fundació
- Entitats amb una relació formal contractual amb iSocial.
- Persones col·laboradores de la fundació
- Estudiants a pràctiques professionals.
- Proveïdors de serveis i materials.
- Altres: en sentit ampli, totes aquelles persones que a través de la seva relació (de col·laboració, intervenció, publicitat, comunicació...) amb la fundació tinguin contacte amb nens, nenes o adolescents.

Tots aquests agents, tant interns com externs, assumiran el contingut i el respecte per aquesta política i les responsabilitats que es deriven del seu incompliment. Per això, aquesta voluntat es formalitzarà mitjançant la signatura d'una carta de compromís (Annex 1. Carta de compromís de la Política de Bon Tracte i Respecte a la Infància i Adolescència).

5 CODI DE CONDUCTA

La Política de Bon Tracte i Respecte a la Infància i Adolescència de Fundació iSocial tracta de garantir el benestar dels nens, nenes i adolescents que participen a les nostres activitats. La nostra entitat vol que qualsevol professional o altres persones que col·laboren en aquestes activitats desenvolupin un comportament adequat de bon tracte amb els NNA.

Per tot això, exposem el següent:

Què esperem?	Què no volem?
<ul style="list-style-type: none"> • Concebem a els nens i nenes com a subjectes de dret. • Assumim el component protector de nostre rol com a professionals. • Esperem coherència entre el rol professional i la vida personal. • Realitzem la nostra tasca d'una manera responsable, sana, respectuosa, segura amb els nens i les nenes. • Millorem la seva formació i capacitació a matèria de protecció i drets d'infància. • Seguim les recomanacions de lentitat en matèria de protecció. • Complim amb els protocols de lentitat en matèria de protecció. • Respectem els drets d'infància. • En cas de detectar alguna conducta sospitosa comuniquem per el canal establert a el àmbit de protecció. • Prestem atenció i actuem quan un nen/a sol·licita escolta i suport. No minusvalorem la situació. • Tenim la obligació de manejar adequadament la informació confidencial en relació amb nens, nenes i famílies. • Hem de fer un ús adequat de dades de contacte personals: telèfon, xarxes socials, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • No discriminem a cap nen, nena o adolescent per cap motiu . • No proferim cap tipus d'insult o amenaça verbal contra cap nen, nena o adolescent. • No maltractem a cap nen, nena o adolescent. • No realitzem cap intercanvi físic o comunicatiu inadequats amb nens i nenes. Verbals, físics o sexuals. • No entaulem relacions sexuals o sentimentals amb nois o noies menors dedat. • No realitzem comentaris verbals o telemàtics inadequats. • No quedem en solitari amb nens, nenes o adolescents excepte en les ocasions que estan explicitades a nostre procés de intervenció. • No traslladem en transport privat a nens, nenes i adolescents llevat de les ocasions taxades a la política. • No fem servir inapropiadament les xarxes socials. • No fem xantatge amb cap tipus d'informació a nens, nenes i adolescents. • No prenem imatges de menors de edat sense consentiment escrit o de manera inadequada. • No realitzem comentaris humiliants a nens o nenes davant del grup o en privat. • No establim relacions d'àmbit personal o privat amb nens, nenes i adolescents.

L'incompliment d'aquest codi de conducta comporta l'assumpció de les mesures recollides al document de mesures i sancions (Annex 2. Document de mesures i sancions per incompliment del Codi de Conducta).

6 ANÀLISI DE RISCOS

Fundació iSocial incorpora com a objectiu a tots els seus àmbits d'acció, programes, projectes, campanyes i activitats el compromís per mantenir la integritat dels NNA en entorns segurs i protegits.

Els i les professionals vinculades a la nostra fundació duen a terme una avaluació sistemàtica de riscos per a la protecció de les NNA en tots els seus àmbits d'acció, i, especialment, als programes, projectes, campanyes o activitats en què es tingui contacte amb NNA. Considerem que aquests NNA poden ser, bé participants ells mateixos a les activitats, o bé trobar-se acompanyant les persones adultes participants.

A la nostra fundació duem a terme una identificació de riscos, els analitzem i establim els passos que es duran a terme per mitigar-los.

En aquest procés comptarem amb la participació dels propis NNA en la mesura del possible. Es durà a terme durant el disseny preliminar dels programes, projectes, campanyes o activitats i durant la fase de formulació. El seu seguiment i actualització quedaran reflectits als informes intermedis i finals dels propis programes, projectes, campanyes o activitats.

Aquesta avaluació donarà lloc a les estratègies de mitigació corresponents, indispensables per a la prevenció de la violència i per a la promoció d'un ambient segur i una cultura del bon tracte cap a les NNA participants en els programes, projectes, campanyes i activitats de l'entitat.

L'anàlisi de riscos es duu a terme mitjançant les eines dissenyades per fer-ho (Annex 3. Eina per a l'anàlisi de riscos)

7 GESTIÓ DEL PERSONAL

Fundació iSocial manifesta el seu compromís amb aquesta Política incorporant-la a totes les actuacions de l'Àrea Gestió de Persones de la fundació i assumint-ne tots els principis.

A els processos de contractació es tindrà en compte el següent:

Idoneïtat: la fundació ha de incorporar a aquelles persones que millor garanteixin la protecció i bon tracte cap a les NNA amb què treballem, assegurant a més que els criteris de selecció incloguin i emfatitzin l'experiència necessària per a aquells llocs de treball que suposen contacte directe amb NNA o bé accés a la seva informació personal. Aquests processos inclouen sòlids controls:

- Verificació de la identitat.
- Petició de certificat negatiu de delictes sexuals.
- Referències.

Plans de Formació del personal:

- Tots els agents inclosos al abast de aquesta Política (veure apartat 3: Abast) han de rebre formació sobre aquesta.
- Ha de ser adaptada al grau de contacte amb la infantesa de cada un .

- Ha de ser operativa.
- Ha d'establir-se un pla de formacions amb:
  - Temes o necessitats de formació.
  - Temps per la formació.
  - Obligatorietat de les mateixes per exercir determinats treballs directes amb nens i nenes.
  - Establir qui o qui proporcionen la formació.
  - Pot ser interna o externa.
  - Elaboració de materials adequats per les mateixes.
  - Ha d'establir-se la periodicitat de les formacions.

8 RESPOSTES DE CASOS

Fundació iSocial respondrà de manera adequada a totes i cadascuna de les situacions de desprotecció, sospites, denúncies i comunicacions relacionades amb els drets dels nens, nenes i adolescents amb què treballem.

Totes les persones incloses a l'abast d'aquesta política (vegeu l'apartat 3 Abast) tenen la responsabilitat i l'obligació d'informar sobre això si tenen motius raonables per sospitar que algun NNA està patint un dany o es troba en risc de patir-lo. Qualsevol preocupació, sospita o incident relatiu a un comportament que contravingui la Política de Bon Tracte i Respecte a la Infància i Adolescència serà comunicada. La notificació es farà arribar al punt focal i s'ha de notificar dins de les 24 hores següents a tenir coneixement de la situació mitjançant mail. Així mateix, l'entitat ha d'emetre una primera resposta inicial dins de les 72 h següents a la recepció de la notificació. (Vegeu Annex 5. Protocol de resposta, canal de denúncia i fluxograma).

Cap persona es veurà perjudicada respecte a la seva relació contractual amb iSocial per haver notificat preocupacions, sospites o incidents, tret que la deguda investigació demostrï que va existir mala fe en la notificació. De la mateixa manera, si una persona decideix conscientment no informar sobre una preocupació, sospita o incident, pot ser objecte de mesures disciplinàries.

Totes les notificacions seran acceptades i tractades amb la importància que es deu.

Les preocupacions, sospites i incidents poden ser de els següents tipus:

- Observació directa de un cas de violència cap algun NNA.
- Revelació o indicació, per part de tercers, de un cas de violència potencial cap un NNA dins o fora de l'entitat.
- Incompliment de la present Política o de els seus procediments associats per part d'alguna persona inclosa a l'abast d'aquesta política
- Coneixement de procediments legals/judicials relacionats amb violència contra NNA que hagin estat aplicats a alguna persona inclosa a l'abast d'aquesta política

Hi ha dins de la present política un format de report de denúncia, sospita o incidència (Annex 4. Fitxa de recollida d'informació sobre denúncia/sospita/incidència) que recollirà tots els elements de la mateixa des la seva inici fins la seva tancament. Això permetrà establir una

traçabilitat de la informació. Aquesta informació serà emmagatzemada de manera adequada i només hi tindran accés les persones designades com a responsables de la gestió dels casos.

9 DIFUSIÓ

Aquesta Política de Bon Tracte i Respecte a la Infància i Adolescència de Fundació iSocial té vocació de ser pública i coneguda en pro del nostre compromís per fer extensiu el bon tracte i el respecte a la infància i adolescència a totes aquelles entitats i agents amb les que ens relacionem. És per això que s'estableixen les actuacions necessàries per part de la fundació i de les diferents àrees, especialment en l'àmbit de la comunicació, per promoure'n la difusió i el reconeixement intern i extern. Mitjançant la difusió de la política es pretén renovar i reafirmar contínuament el compromís adquirit per l'entitat amb els drets dels NNA i impulsar-hi accions relacionades.

10 COMITÈ DE PROTECCIÓ

El Comitè de protecció estarà format per:

- Punt focal: Coordinació de l'àrea de projectes
- Presidenta de la fundació
- Representant del patronat
- Responsable de gestió de persones

El Punt Focal i el Comitè de protecció hauran de:

- Vetllar a tot moment pel benestar del nen/a afectat/da.
- Sol·licitar la intervenció dels assessors interns/externs que considerin necessaris per cada procés.
- Atedir-se escrupolosament a la no divulgació de informació confidencial.
- Respectar la obligació de confidencialitat i altres obligacions derivades de la Llei orgànica de protecció de dades.
- Denunciar qualsevol intent d'intimidació/suborn o qualsevol altre acte per part dels interessats per influir en les decisions.

11 SEGUIMENT I REVISIÓ

Fundació iSocial, en el marc de la seva Política de Bon Tracte i Respecte a la Infància i Adolescència, té un especial interès a dotar-se de eines que serveixin per el seguiment i avaluació de les accions plantejades per a en matèria de protecció a NNA. Per això, anualment i dins del pla operatiu de la fundació en aquesta matèria, es disposarà d'una avaluació dels indicadors de compliment per cada acció. Aquesta avaluació servirà per ubicar-nos i valorar

de forma contínua com avança el procés en relació amb la protecció a NNA i bon tracte a la fundació.

Entenem que el treball de protecció, bon tracte i respecte a la infància i l'adolescència és un procés que està afectat per canvis externs i interns. És per això que cada 4 anys procedirem a un procés de revisió de la present Política. Aquest procés ca estratègic i haurà de comptar amb la participació dels diferents espais col·lectius i persones de la nostra fundació per aportar aquells elements que s'hagin d'inserir a la nostra Política. Aquesta participació es promourà mitjançant la creació dels espais de treball i construcció col·lectiva necessaris, on tots els agents puguin participar en la mesura de les seves possibilitats i capacitats, promovent així l'adaptació i l'accessibilitat.

Les mesures de protecció de NNA han d'estar integrades a la dinàmica d'iSocial i el seu funcionament diari. A aquest efecte, totes les instruccions de treball, procediments, etc. han de contemplar-ne l'impacte sobre la Política de la fundació. Entenem aquest document com una primera aproximació a la mirada de protecció, per aquest motiu hi ha un compromís per part de l'entitat de la revisió i la millora contínua.

Aprovat a a Barcelona, el 12 de març del 2023.

Annex A. Carta de compromís de la Política de Bon Tracte i Respecte a la Infància i Adolescència.

Barcelona, a 12 de març de 2023.

La protecció a la infància, entesa com una tasca de prevenció i resposta davant de la violència, l'explotació i l'abús contra nens, nenes i adolescents, es mostra com un compromís i un deure que les entitats socials hem d'assumir per tal de promoure el desenvolupament de drets i el benestar infantil. És aquest un objectiu que hem d'assumir en la nostra tasca quotidiana i una oportunitat per a la millora de la nostra feina, entenent així els nens, nenes i adolescents com a subjectes de drets.

D'aquesta manera, Fundació iSocial es proposa comprometre's amb l'article 19 de la Convenció de Drets de l'Infant, per tal d'establir i desenvolupar totes aquelles mesures i procediments eficaços destinats a oferir l'assistència necessària als infants i adolescents i als qui els ofereixen cures, així com per prevenir, identificar, notificar, remetre, investigar, tractar i fer seguiment de casos de maltractaments a nens, nenes i adolescents.

Definim violència com totes aquelles situacions que es produeixen per acció o omissió de persones, entitats e institucions sobre nens, nenes i adolescents, en què es exerceix un abús de poder i que suposa un perjudici, causant així un impacte negatiu sobre el benestar de els qui el reben. Així, entenem que la violència es pot exercir de forma física, psicològica, sexual, emocional o institucional.

A la nostra entitat pretenem integrar una mirada específica centrada en els drets dels nens, nenes i adolescents, establint i desenvolupant així una política integral de protecció que sigui coneguda i reconeguda per totes les persones que conformen iSocial, i també per aquelles persones i organitzacions amb què ens relacionem, sent aquesta de compliment obligat per a tots i totes (persones treballadores de l'entitat, entitats amb una relació formal contractual amb iSocial, persones col·laboradores de l'entitat, estudiants en pràctiques professionals, proveïdors de serveis i materials...). És el nostre propòsit també que sigui difosa i que pugui ser replicable. D'aquesta manera volem que la nostra entitat pugui ser identificada com un espai segur i de bon tracte per a la infància i l'adolescència. Amb aquesta declaració volem reconèixer la responsabilitat que tenim envers aquest propòsit i afirmem el nostre compromís inequívoc amb la seva salvaguarda i protecció.

Els principis que regiran la nostra política de protecció són els següents:

- El benestar biopsicosocial de els nens, nenes i adolescents.
- El interès superior de la infància i el respecte a els seus drets com tal.
- Compliment de normes legals i recomanacions a aquesta matèria.
- Participació i protagonisme de la infància.

La política de protecció pretén ser una eina vàlida, eficaç i eficient amb què poder fer incidència institucional i organitzacional en totes les qüestions anteriorment assenyalades, desenvolupant així processos que provoquin canvis en la cultura interna i externa en matèria de protecció a la infància. Per això es proposen els següents objectius:

- Identificar i analitzar tots els elements que a la nostra entitat o vinculats a ella suposen riscos per a la infància.
- Activar actuacions a matèria de prevenció per minimitzar, evitar i/o neutralitzar riscos.

- Assegurar el compliment obligat de la política, el compromís envers ella i la seva integració per totes les persones que formen part de l'entitat.
- Oferir formació e informació a matèria de protecció i drets de la infància.
- Establir unes mesures i protocols clars i coneguts que permetin actuar en casos o situacions de desprotecció o risc.
- Establir i desenvolupar mecanismes d'avaluació, seguiment i millora contínua per a l'assoliment dels objectius i per al desenvolupament de la política mateixa.

Amb aquest document fem el que considerem un exercici de compromís i responsabilitat institucional envers la nostra missió i envers la nostra tasca quotidiana, incorporant així un enfocament específic de drets i de protecció de la infància. Afirmem la nostra determinació per iniciar un procés i recórrer així un nou camí que ens porti a la consecució de la missió de la nostra entitat: la transformació social.